

ARCHEOLOGIENOTA

STEENOVENS 2A TE GEEL

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 1084

Rapport opgemaakt door:

Mevrouwhofstraat 1a

3511 Hasselt

Projectcode:

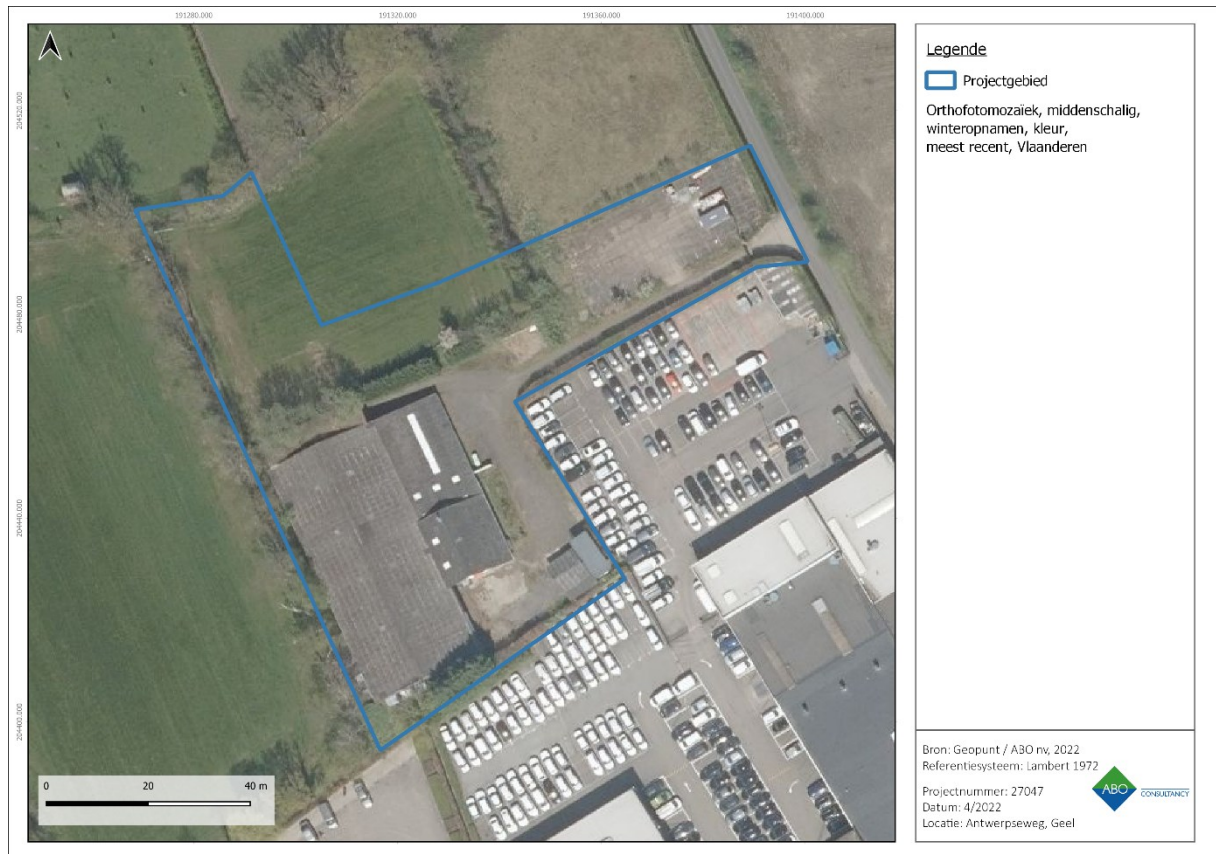
Intern: 27047

Extern: /

AOE: 2021I110

1 INLEIDING

Er wordt voor de aanleg/bouw van een loods, verharding en bufferbekken ter hoogte van Steenovens 2A te Punt, Geel (provincie Antwerpen) een bodemingreep beoogd van ca. 6.200m². Deze ingreep overschrijdt de wettelijk bepaalde grenswaarde van 6.200m² voor een zone in KMO-gebied waardoor het Onroerend Erfgoeddecreet (art. 5.4.) de opmaak van een archeologienota verplicht ter evaluatie en waardering van het archeologisch potentieel van het betrokken bodemarchief.

Figuur 29: Orthofotomosaïek van 2021 met aanduiding van het projectgebied

2 GEMOTIVEERD ADVIES

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt geoordeeld dat er geen onderscheid moet gemaakt worden tussen verschillende zones van het onderzoeksgebied wat het advies betreft. Hierbij wordt rekening gehouden met de geplande bodemingrepen, het archeologisch potentieel en de kans op kenniswinst. In wat volgt wordt dit toegelicht en beargumenteerd.

Deze archeologienota werd opgemaakt door ABO nv naar aanleiding van de sloop en herbouw van de bestaande loodsen en verharding.

Op basis van de landschappelijke, archeologische en historische gegevens kan een inschatting gemaakt worden van de aard en ouderdom van het archeologische potentieel ter hoogte van het projectgebied. Het projectgebied bevindt zich buiten een voorlopig of tijdelijk beschermde archeologische site, alsook buiten een vastgestelde archeologische zone aan de Antwerpseweg te Geel.

- Archeologische vondsten in de omgeving indiceren menselijke aanwezigheid vanaf de steentijd tot heden. Op het projectgebied zelf bevindt zich geen vermelding uit de Centrale Archeologische Inventaris. In de ruime omgeving zijn echter verschillende meldingen uit de inventaris die relevant zijn voor het projectgebied. De CAI-meldingen ten oosten van het projectgebied bevinden zich binnen de kleine ring van de stad Geel. Hierbij gaat het vooral om proefsleuvenonderzoeken en opgravingen tussen 2014 en heden. De resultaten tonen een amalgaam aan vondsten en sporen uit de steentijd, metaaltijden, middeleeuwen en nieuwe tijd. Ten westen van het projectgebied zijn tevens twee sites met walgracht beschreven, waarvan één nog behouden. De topografische ligging van het projectgebied is gunstig. Het steentijdpotentieel mag niet genegeerd worden. Geen enkel van de uitgevoerde archeologienota's of nota's leverden relevante informatie voor dit dossier door de beslissing van vrijgave of nog uit te voeren vooronderzoeken.
- De Inventaris Onroerend Erfgoed toont binnen een straal van 2.000m rondom het projectgebied een dertigtal objecten waaronder hoeves, molens, schansen, religieuze gebouwen en de site 'Rijkskolonie voor Gezinsverpleging'. Ten westen van het projectgebied, in het centrum van Oevel (aan weerszijden van het Albertkanaal), vermeldt de inventaris enkele langgestrekte hoeves (ID's 106791, 106699 en 112874), de modernistische parochiekerk Sint-Gerebernus uit 1949 (ID 106651), een art deco villa uit 1931 (ID 106703) en de 18de-eeuwse Oevelse Schans (Hezeschrans) (ID 7189). Uit de typologie kan wel afgeleid worden dat het gehucht 'Punt' voornamelijk ruraal van aard was in tegenstelling tot het stadscentrum van Geel.
- Volgens het historisch kaartmateriaal en recentere topografische kaarten en luchtfoto's (tussen 1712 en 2007) was het terrein in gebruik als combinatie van een boomgaard, grasland en landbouwgebied gedurende de 18de eeuw met hierna een evolutie naar bijna volledig grasland doorheen de 19de eeuw. Het terrein bleef steeds onbebouwd tot de eerste bouwphase tussen 1971 en 1986. Recente luchtfoto's (21ste eeuw) tonen geleidelijke bijkomende verharding in de oostelijke zone na 1986 tot heden. Het noordelijke gedeelte van het projectgebied blijft echter onbebouwd en onverhard. Er kan echter geen uitspraak gedaan worden over het grondgebruik vóór 1712.

Het doel van dit onderzoek was driedelig. Ten eerste wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten bewaard zijn en in hoeverre ze bedreigd zijn door de geplande bouwwerken. Ten derde wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is. Het antwoord op deze onderzoeksvragen luidt als volgt:

- Er zijn tijdens archeologische vooronderzoeken met ingreep in de bodem in de directe omgeving sporen gevonden uit de vanaf de steentijd tot de nieuwe tijd. De nieuwe tijd was hierbij het sterkst vertegenwoordigd. Verder zijn er ook enkele locaties gekend op basis van bijvoorbeeld cartografische bronnen. Op basis van deze informatie bestaat de kans om resten en/of sporen van menselijke aanwezigheid uit zeer uiteenlopende perioden aan te treffen ter hoogte van het projectgebied. Het kan op basis van dit bureauonderzoek echter niet gesteld worden dat er een verhoogde verwachting is voor een specifieke archeologische periode.
- Uit historisch en landschappelijk onderzoek blijkt dat het projectgebied reeds voor een groot in gebruik was als landbouwgebied vanaf eind 18de eeuw tot de tweede helft van de 20ste eeuw. De ondergrond ter hoogte van het projectgebied wordt gekarteerd als *Sdcx*. *Sdcx*-bodems zijn matig natte lemig-zandgronden met verbrokkelde textuur B horizont, met groenachtig materiaal. Het is een hydromorfe gedegradeerde podzolachtige bodem. De aanwezigheid van een podzol kan de bewaring betekenen van een (eventueel aanwezige prehistorische artefacten)site. De mogelijk aanwezige B-horizont zorgt voor een goed bewaringspotentieel voor pre-Middeleeuwse sporen en vondsten. De huidige toestand bestaat uit een loods en verschillende typen verharding. De initiatiefnemer plant de sloop van de bestaande loods en uitbraak van de huidige verharding ten voordele van een nieuwe loods met twee units, verharding, groene zone en een nieuw bufferbekken. De geplande ingrepen veroorzaken behalve van het bufferbekken geen extra ingrepen. Het bufferbekken zal een ingreep hebben van ca. 50cm op 200m². Deze nieuwe ingreep is te gering om te onderzoeken.
- Op basis van de bovenstaande argumenten wordt besloten dat er een **gering potentieel tot kennisvermeerdering** is voor het projectgebied.

Omdat de geplande ingrepen geen diepgaandere verstoringen zullen veroorzaken dan heden reeds het geval is, wordt er geopperd voor '**geen maatregelen**' in het kader van de beschreven werken voor deze omgevingsvergunning. De verantwoording is opgenomen in het Programma van Maatregelen.

3 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		23/06/2022
Toon Moeskops	Business Unit Manager		23/06/2022
Anouk Van der Kelen	Project Manager		23/06/2022